

Uğur Doğan¹, Nimet Ovayolu²

¹Kilis 7 Aralık University, Turcja

²Gaziantep University, Turcja

Wpływ edukacji zdrowotnej prowadzonej przez personel pielęgniarski na czas używania koncentratora tlenu w ciągu doby przez chorych na przewlekłą obturacyjną chorobę płuc

Praca nie była finansowana

Tłumaczenie artykułu, należy cytować wersję oryginalną: Doğan U, Ovayolu N. The effects of health education given by nurses to COPD patients on the daily oxygen concentrator usage time. *Adv Respir Med* 2017; 85: 15–21. doi: 10.5603/ARM.2017.0004.

Streszczenie

Wstęp: Długotrwała tlenoterapia domowa jest najbardziej efektywną metodą leczenia, wydłużającą życie chorych na przewlekłą obturacyjną chorobę płuc (POChP). Celem badania była ocena wpływu edukacji zdrowotnej prowadzonej przez pielęgniarki na czas stosowania koncentratora tlenu w ciągu doby przez chorych na POChP.

Materiał i metody: Badanie przeprowadzono w szpitalu w Turcji (State Hospital), pomiędzy lipcem a listopadem 2015 roku. Uczestnicy, po wyrażeniu pisemnej zgody, przydzielani byli losowo do grupy badanej (grupa z interwencją) lub kontrolnej (grupa bez interwencji). Specjalnie przygotowane ankiety wypełniano w trakcie bezpośredniej rozmowy z pacjentem. W pierwszej kolejności, retrospektywnie pozyskiwano informacje na temat danych wyjściowych. Następnie pacjenci z grupy badanej odbywali szkolenie, które prowadzono za pomocą specjalnie przygotowanych przez zespół badaczy materiałów. W 4., 8. i 12. tygodniu przeprowadzono z uczestnikami rozmowy telefoniczne, w czasie których omawiano problemy związane ze stosowaniem koncentratora. Po upływie 14 tygodni ponownie wypełniono ankiety, a uzyskane wyniki porównano z wyjściowymi. Analizę danych przeprowadzono za pomocą programu SPSS 15.0 for Windows.

Wyniki: Stwierdzono, że 95,5% pacjentów nie uzyskało wcześniej informacji na temat używania koncentratora tlenu. Czas stosowania koncentratora w ciągu doby przez pacjentów z grupy badanej wynosił początkowo $5,69 \pm 3,90$ godziny i wzrósł do $11,94 \pm 4,73$ godziny ($p < 0,05$). Gdy porównano wyniki z okresu przed i po zastosowaniu edukacji, stwierdzono istotny wzrost PaO_2 , PaCO_2 , FEV_1 i SaO_2 u chorych z grupy badanej ($p < 0,05$), a efektu tego nie obserwowano w grupie kontrolnej.

Wnioski: Uzyskane wyniki upoważniają do zarekomendowania ciągłej edukacji dotyczącej zasad tlenoterapii domowej i monitorowania jej efektów.

Słowa kluczowe: opieka pielęgniarska, POChP, edukacja zdrowotna, długotrwała tlenoterapia domowa